

Становище
за дисертационния труд на Джо А. Момо
**БЛАГОДЕЯНИЕТО КАТО МОРАЛЕН ИМПЕРАТИВ В МЕДИЦИНСКАТА
ПРАКТИКА**

за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
в професионално направление

2.3 Философия

от доц. д-р Ина Димитрова, ПУ „П. Хилендарски“, Философско-исторически
факултет

Дисертационният труд ни предлага детайлен, промислен и практически ангажиран анализ на принципа на благодеянието в медицината като се ситуира най-общо на две нива - конкретното лекарско поведение и клинична практика, от една страна, и теоретичната дискусия на самия принцип, от друга.

Проблемното поле е въведено през дилемите, пред които ни изправя патернализмът в медицината като анализът охвърля силния патернализъм и защитава тезата, че благодеянието е принцип, надхвърлящ усилията по ненанасяне на вреда и следва да бъде възприеман като универсален аспект на медицинката практика (с. 5).

Следва проблематизиране на благодеянието като етически принцип, утвърждаващ най-добрия интерес на пациентите и заедно с това мотивиращ лекарите да полагат действителна грижа (с. 14). Коментират се различните модуси и характеристики на благодеянието като моралност, социалност, универсалност. Главата завършва с кратък преглед на някои философските възгледи.

Втората глава е посветена на конфликта между принципите и ценностите на благодеянието и пациентската автономия като се обръща специално внимание на информираното съгласие. Тук са ясно видими някои проблеми със структурата – например в параграфа за теорията на добродетелта изведнъж, без преход, се започва преглед на съдържанието на главите; в края на самата глава има заключение, чийто край е недовършено изречение, а самото заключение не предлага изводи от дотук проведения анализ, а намерения какво ще бъде направено.

Трета глава е интересна и полезна реконструкция на етичните кодекси, в които благодеянието фигурира, както и на редица случаи на нанасяне на вреда и злоупотреби от реалната практика, когато този принцип не е бил съблюдаван.

Четвърта глава разглежда връзката на благодеянието като практика с философските му концептуализации. Както и в предишното ми мнение от етапа на вътрешната защита, мисля, че тя най-неструктурирана и липсва обосновка защо са подбрани точно тези автори. Някои неща от предишния вариант са отпаднали, но липсата на организираност все още е осезаема. Разбирам трудността, която вероятно представлява чисто философската дискуссия за професионалист, зает с медицинска практика, но в такава ситуация точно тази глава трябваше просто да е максимално фокусирана и кратка, а е тъкмо обратното – тя е най-дългата.

Пета глава показва по няколко линии защо благодеянието е ключово: то осигурява автономията на пациента, издига на по-високо ниво отношението между лекар и пациент, определя нагласите на лекаря и следва да се мисли като добродетел.

Заклучението на дисертационния труд е, меко казано, изненадващо кратко.

Заклучение: Дисертационният труд демонстрира умение за прецизна работа и критична рефлексия. То е информативно, съвместно проведено и демонстриращо лична ангажираност със защитаваните позиции, което има допълнителна тежест, имайки предвид реалната практика на дисертанта. Ключови качества и достойнства демонстрира и фактът, че след направените препоръки при вътрешната защита дисертантът е направил поредна сериозна крачка към подобряването на текста. Въпреки редица все още налични проблеми най-вече в композиционно отношение, без колебание давам своята положителна оценка.

6.05.2019

/Ина Димитрова/